

▲ Ook maatschappelijke participatie kan een doel zijn'

Marianne Kragting content met participatieladder

EEN STAPJE HOGGER?

De participatieladder is een handig instrument om iemands niveau van participatie en groei mogelijkheden te bepalen. In het kader van de integrale aanpak is Zwolle er voortvarend mee aan de slag gegaan. Maar, zegt manager Marianne Kragting, het is en blijft een middel. "Het draait om je visie op participatie en het gesprek met de klant"

TEKST: HANS KLIP FOTOGRAFIE: JACOB VAN ESSEN

“De participatieladder is een mooi instrument om onze integrale visie op participatie vorm te geven”, zegt Marianne Kragting. Ze werkt sinds anderhalf jaar bij de gemeente Zwolle als - “ik vind het een raar woord” - eenheidsmanager van de eenheid Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Zwolse visie is: iedereen doet mee. Kragting licht toe: “We willen dat iedereen kan participeren in de samenleving. Dat hoeft niet altijd een betaalde baan te zijn. Ook maatschappelijke participatie kan een tijdelijk of permanent einddoel zijn. De parti-

ciateladder zorgt hierbij voor één denkkader en één taal. Erg handig is dat de zes treden uitgebreid zijn toegelicht. De klantmanagers kunnen zo bijna iedere klant vrij makkelijk op een bepaalde trede plaatsen. Ze kunnen verder een goede inschatting maken van iemands mogelijkheden om op de ladder te stijgen.”

ONDERHOUD

De gemeente heeft de ontwikkeling van de participatieladder aangegrepen om met alle 2.500 klanten van het participatiebudget in gesprek te gaan. Deze gesprekken vinden plaats tussen oktober 2009 en mei dit jaar. Er was volgens Kragting veel achterstallig onderhoud. “Dit is de kans om het in een keer goed te doen. Wij hebben hierin stevig geïnvesteerd. De caseload van onze klantmanagers is fors verlaagd en tijdelijk zijn er extra klantmanagers aangenomen.”

De klantmanager bespreekt met de klant de huidige situatie en stelt diens participatieniveau vast. Meestal zijn er een of meer vervolgesprekken over hoe de klant verder kan komen. Kragting: “We kunnen nu iedereen nog een traject of cursus aanbieden. Hebben we een goed beeld van de klant, dan is een à twee gesprekken per jaar meestal genoeg.” Zowel klantmanagers als klanten reageren positief, vervolgt Kragting. “De klantmanagers zijn enthousiast omdat ze veel tijd voor hun klanten kunnen nemen. De klanten zijn blij omdat zij serieus worden gehoord en iets op maat krijgen aangeboden.”

EENDUIDIGHEID

Kragting heeft net een bijeenkomst met klantmanagers en teamleiders over de participatieladder achter de rug. Dergelijke bijeenkomsten zijn belangrijk voor de eenduidigheid. “De klantmanagers kunnen met behulp van de participatieladder gemakkelijk hun ervaringen uitwisselen. De discussie ging vooral over het plaatsen van mensen op de ladder. Een vraag was: ga je uit van de huidige toestand of de situatie die snel haalbaar is? Het antwoord: doe het eerste. Dan is zichtbaar wat het resultaat van je interventie is.”

Als alle klanten zijn ingedeeld, maakt Zwolle de balans op. Kragting: “Wij kunnen op basis van cijfers bewegingen signaleren. We willen hiermee aan de lokale en landelijke politiek tonen wat het rendement van onze inspanningen is. Bijvoorbeeld dat het een ontzettend grote stap is als iemand van de eerste naar de vierde trede gaat, ook al heeft hij dan nog geen werk. We kunnen tevens met behulp van dergelijke informatie keuzes maken bij de inkoop van middelen.”

BREDE AANPAK

Kragting ziet geen echte nadelen aan de participatieladder. De invoering kost natuurlijk tijd en energie, zegt ze.

“De registratie van klantgegevens is anders. Dat is in het begin lastig. Verder geldt zoals altijd met iets nieuws dat je enthousiasme en noodzaak moet kweken.” Kragting adviseert gemeenten om de participatieladder meteen breed aan te pakken. “Betrekt alle medewerkers van sociale zaken erbij, dus ook van terreinen als inburgering en educatie. Vergeet vooral niet je partners in de stad. En zet er een projectleider op. Maar bedenk: de participatieladder is weliswaar een erg handig instrument, maar niet meer dan dat. Het draait om je visie op participatie en het gesprek met je klant.”*

Zes niveaus van participatie

De participatieladder is ontwikkeld door VNG, Regioplan en een aantal gemeenten. Het principe is simpel. De zes treden op de ladder geven, over de volle breedte van reïntegratie, inburgering en educatie, het niveau van participatie van iemand aan. Van laag naar hoog:

- 1 Geïsoleerd
- 2 Sociale contacten buiten de deur
- 3 Deelname aan georganiseerde activiteiten
- 4 Onbetaald werk
- 5 Betaald werk met ondersteuning
- 6 Betaald werk

Twintig koplopergemeenten zijn vrij ver met de invoering van de participatieladder, zo'n veertig gemeenten en intergemeentelijke diensten volgen nu. Daarmee wordt landelijk ongeveer 80 procent van de klanten in beeld gebracht. De landelijke ict-leveranciers van werk en inkomen applicaties passen deze aan voor de participatieladder. De herziene applicaties zijn naar verwachting in de tweede helft van dit jaar beschikbaar. Ook worden de participatietreden gekoppeld aan de Statistiek Re-integratie Gemeenten, zodat de gegevens in de ladder te gebruiken zijn voor de verantwoording op het onderdeel Re-integratiepositie aan het ministerie van SZW.

Deze maand zijn er twee bijeenkomsten voor gemeenten die starten met de participatieladder. De eerste is net geweest, de tweede is op 12 april. Op 9 september vindt in Ede een landelijk congres plaats. Hier komen voorbeelden van het gebruik van de participatieladder aan de orde, zowel bij gemeentelijke diensten als bij andere organisaties. Meer informatie in een volgend nummer van Sprank.

* Meer weten? Kijk op www.participatieladder.nl.

Of neem contact op met de landelijke projectleiders:

Peter Budel, p.budel@utrecht.nl, tel. (030) 286 52 32, en Fedor Heida, fedor.heida@vng.nl, tel. (070) 373 84 60.

Voor de ervaringen van Zwolle: projectleider Tonnie Argante, t.argante@ zwolle.nl, tel. (038) 498 32 42.